

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1715. usque ad annum 1718

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1782

VD18 13322648

§. 10. Acceptantium Episcoporum querelæ apud Serenissimum Regentem
contra eosdem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67649)

Sæc. XVIII. artibus, subterfugiis, dolisque despet-
 A. C. 1717. ratæ suæ causæ opem quærebant.

§. X.

*Acceptantium Episcoporum querela
 apud Serenissimum Regentem.*

*Acta publica
 Const.
 pag. 289.*

Crescente indies Refractoriorum audacia Serenissimus Regni Moderator consultationes hucusque in Aula Regia habitas interrupit: Acceptantes vero Episcopi, quod erga Confratres suos nimia indulgentia usi fuissent, intimo dolore affecti, periclitanti Ecclesiæ validam opem afferre, unice intenti erant: Eo fine die octava Martii tringinta quinque Præsules in Cardinalis Rohanii Palatio convenere, declarantes, quod contra quarumdam Facultatum, Parochorum aliorumque ausus, Serenissimi Regentis patrociniū imploraturi ad eundem epistolam unanimi consensu confecissent, unacum duplici libello supplici ad eundem; quibus scriptis una omnes Episcopi sua nomina apposuissent. Præprimis igitur Rohanius præsentem Uxellio Regis Ministro has literas prælegi iussit, in quarum prima Præsules Regenti exposuere, quod plures Facultates Theologicæ, quædam Universitates, Capitula, & Parochiæ violatis Hierarchiæ legibus juramentis

sacrata folique Episcopali Ordini pro-
 pria sibi ausu temerario arrogarint, &
 calumnias, quarum error semper sæ-
 cunda est Mater, in Episcopos Acce-
 ptantes effuderint, tantaque violentia
 atque injustitia eorum personas aggressi
 sint, ut servatum hucusque Episcopo-
 rum Silentium vix culpa vacaret, nisi
 pristinam pacem Ecclesiæ reddendi, &
 refractarios ad homagium religioni de-
 bitum revocandi spes patientiam sua-
 sisset; nunc vero, inquiebant Episcopi,
 haud ultra silendum, postquam nostra
 mansuetudo in seditionis velamen ver-
 titur, subordinatio necessaria pro jugo
 haud tolerando, obedientia pro crimi-
 ne, & rebellio pro virtute habetur, ubi
 decreta Ecclesiæ, & authenticæ sub-
 scriptiones eluduntur ac revocantur, &
 Sacerdotes submissionis voto nobis ad-
 stricti datam fidem publice violant, no-
 stra judicia dijudicant, & depositum
 nobis concreditum eripere tentant, no-
 strumque ministerium vilipendunt. Cum
 tamen in doctrinæ & fidei rebus judi-
 cum dignitatem Sacerdotibus, Univer-
 sitatibus, Capitulis & Parochis nec eo-
 rum scientia, & virtus, nec auctori-
 tas & privilegia attribuant, sed id a
 Christo Episcopis tanquam Apostolo-
 rum Successoribus, quos Doctor, Ca-
 nonicus, Parochus, omnesque fideles
 reve-

Sæc. XVIII.
 A. C. 1717.

Sæc. XVIII. revereri tenentur, datum sit. Eapro-
 A. C. 1717. pter ad conservandam Episcopalem au-
 thoritatem, Hierarchiam, & constitu-
 tum inter fideles ordinem, necnon ad
 reprimendos indociles illos, qui ab Epi-
 scopis dependere renuunt, Episcopi de
 Regentis Zelo, sapientia, cordisque
 integritate persuasi, potens ejus auxi-
 lium implorabant, eidem exponentes,
 quanta temeritate iidem, qui fideles
 ad debitam subjectionem hortari debu-
 sent, publice subjectionis leges viola-
 rint, & temerarius iste Ravechetus
 Syndicus cujusdam Episcopi Instruc-
 tionem Pastoralem apud suos Confratres,
 qui tamen æque ac ipse nonnisi sim-
 plices Presbyteri sunt, denuntiare, &
 nequidem expectatis eorum suffragiis
 pronuntiare ausus fuerit, quod *hoc man-*
datum interturbet Regni ac supremarum
legum tranquillitatem (*), qui ex solo ru-
 more per urbem sparso hoc mandatum,
 quod nonnisi submissionem erga Ponti-
 ficis & Episcoporum decreta infillat,
 audacter declaravit *seditiosum & quibus*
publicæ contrarium, & Ecclesiæ Unitatem
impetens, haud alia ex causa, nisi quia
 illud Facultati injuriosum censuit, per-
 inde ac si Facultas esset centrum uni-
 tatis,

(*) Declar. Facult. Paris. data M. R. Synd.
 Anno 1716. 10. Febr.

tatis, & Episcopus non jam foret Ec- Sæc. XVIII.
clesiæ membrum, nisi sit Theologicæ A. C. 1717.
cuidam Facultati unitus. Enimvero, ex-
ponebant Episcopi, Parisienses a Sæ-
culo XIII. in doctrinæ quæstionibus con-
sultabant Facultates Theologicas, quæ
primo requisitæ, postmodum vero *motu*
proprio sua obtruserunt iudicia, & pro-
positiones varias censuris perstrinxerunt,
hæc autem, uti vocant, *judicia doctrinalia*
ferendi licentia, inquit Gerson (a), eis collata est per Pontificiam
auctoritatem, non ita tamen, quin loco-
rum Ordinarii possint obsistere, vel non con-
sentire pro rationabili voluntate. Nunc
vero hi Doctores Pontificum decretis in-
sultant, Episcoporum auctoritatem la-
befactant, Facultatis acta impune non
minus quam perfide depravant, & pro
arbitrio corrigunt, coram Rege suo am-
plissimis verbis obedientiam spondent,
& mox defuncto Rege se eidem obtem-
perasse, falsum esse asserunt (b): Do-
lebant Episcopi, quod tam iniquum
exem-

(a) Gerson lib. de exam. Doctr. Confid. IV.

(b) Cuncta hæc comprobata existant ex
variis decretis contra Constitutiones editis &
ex actis Theologicæ Facultatum Parisinæ,
Nannetenfis, & Rhemensis.

Sæc. XVIII. exemplum imitatus simplex Professor (c)
 A. C. 1717. pronuntiare præsumpserit, in cuius-
 dam Episcopi mandato nec veritatem
 nec æquitatem, pacem, accuratamque rerum
 considerationem ac normam circumspexit
 Et verecundi iudicii reperiri: ad Vos, scilicet
 Medicos, Jureperitos, Philosophos,
 & Grammaticos ferme omnes laicos,
 conversus, prosequeretur hic Professor,
 vos rogo, *mecum examine calumniosi huius
 Mandati principia*: Hi ergo sunt iudices
 decretorum, quæ a Pastoribus
 & Ecclesiæ Doctoribus prodierunt? Ergo
 Syndicus, ille non minus errorum
 favens, quam reverentiæ Rhemeni
 Archiepiscopo & Tolonensi Episcopo
 debitæ oblitus (d) audeat dicere, quod
 postremum Episcopi *mandatum non crearet
 suspitione schismatis atque hæreses*.
 Ex tam temerariis ausibus Episcopum
 S. Cypriano (e), Serenissimo Regenti
 proponebant, quod inde schismata & hæreses
 obortæ sint & orientur, dum Episcopus,
 qui unus est, & Ecclesiæ præest,
 superba quorundam præsumptione contem-
 nitur, & homo dignatione Dei honoratus,
 indi-

(c) Scilicet Montempujus Parisinæ Universitatis Rector in sua oratione.

(d) Pourchotus Universitatis Parisinæ Syndicus.

(e) Epist. LXIX. ad Pupian.

indignus hominibus judicetur. Nonne jam Sæc. XVIII. A.C. 1717.
 ausi sunt scribere, quod *Papa & Episcopi auctoritatis & Jurisdictionis clavem habeant, subjectam tamen Concilio Generali, Facultates autem pariter habeant clavem scientiæ.* Nonne schisma & hæresis timenda est ab illis Parochis & Doctoribus, qui obedientiæ suæ revocationem suis Episcopis annuntiant, qui præstitam submissionem inter crimina nunquam sat expianda reponunt, qui suo Archiepiscopo Noaillo per solemnem legationem denuntiant, quod ei duntaxat subjecti esse velint, *quamdiu eis favorebit, qui, ut ait S. Hilarius (f) simulantes fidem non sunt subditi fidei, sibi que fidem potius constituunt, quam accipiunt, qui ipsa etiam Serenissimi Regentis jussa aut dissimulant, aut violant, seditiosas literas spargunt (g), per suos emissarios rebellionem & inobedientiam populis instillant, non modo Episcopos, sed ipsum etiam Papam, ejusque decreta ab omnibus ferme Ecclesiis recepta proscindunt, & de Pontificis judicio asserere præsumunt, quod Ecclesiæ doctrinam damnet, sanam morum doctrinam proscribat, pœnitentiæ regulas aboleat, Sacrarum*

(f) Mem. pour les Doyens & Docteurs de la Fac. contra les Charton &c. pag. 36.

(g) Lib. VIII. de Trinit. n. 1.

Sæc. XVIII. *crarum literarum lumen extinguat, incen-*
 A. C. 1717. *centiam atque justitiam opprimat (a).* In

nempe Lutherus contra Leonis X. Bul-
 lam, & Nicolaus Copus Parisinæ Uni-
 versitatis Rector Apostata cum Eccle-
 siæ hostibus contra Pontificum decreta
 insurrexere: His expositis rogabant
 Episcopi Serenissimum Regentem, ut
 hæc mala, quæ sane timenda, prudenti
 sua circumspectione prævertere velit,
 nec fictæ eorum submissioni fidat, qui-
 dum ore magnam venerationem & ob-
 jectionem crepant, opere & calamo in
 ipsa Matris nostræ viscera grassantur:
verendum enim, ne plus periculi & damni
quam olim a Luthero Ecclesiæ immineret,
& emergat . . . quod non sine magno om-
nium bonorum luctu, plerosque diversis in
locis prætextato & ementito Catholicorum
nomine, non ita, ut par est, in supremum
Ecclesiæ Antistitem propensos experiant
 (b). Postea Serenissimo referebant Epi-
 scopi, quod Parochi in Diœcesi Ebroi-
 censi ad tantam insaniam prolapsi sint,
 ut non modo sese in dogmatum judi-
 ces erexerint, sed etiam suos rusticos
 circa existimatam suæ Parochiæ tradi-
 tionem

(a) Epistola quorundam Parochorum ad
 Card. Noaillium.

(b) Censur. Fac. Paris. in librum de Rep.
 Eccles. Antonii de Dominis.

tionem consularint, eosque ad Notarium conduxerint, ut hic ridiculum contra Constitutionem testimonium conficeret. Denique Regenti ob oculos ponebant, quod Dei & Religionis honorem vindicantes, eo ipso Regiæ etiam suæ Majestatis auctoritatem vindicent; cum enim Principum dignitas sit quædam Divinæ omnipotentis emanatio, quicumque Deo, per quem Reges regnant, rebellis est, sine remorsu resistet illis, qui a Deo sceptratenent, & si virtus & conscientia hominem haud amplius retinet in obedientia, brevi nec in officio continebitur per metum reverentialem & legum severitatem, quapropter Regentem his verbis alloquebantur: *Etiam atque etiam Majestatem vestram rogamus, & exposcimus, ut apud Vos etiam illorum sententia confirmetur, qui & numero plures sunt & sedium auctoritate & exacta fidei orthodoxæ inquisitione (c).* Speramus de vestro pacis amore, vestra æquitate & prudentia, nunquam Vos passuros, ut qui discipulæ esse debuerant, multa repleti mentis elatione, subvertant ordinem, & quæ erant superior-

Sæc. XVIII.
A. C. 1717.

(c) Clerus Const. ad Theod. & Valent. Imp. Tom. III. Concil. p. 778.

Sæc. XVIII. *periora, fiant inferiora* (d). Petimus
A. C. 1717. igitur I. ut Capitulis atque Universita-
 tibus, quæ ex tabulis Constitutionem
 deleverunt, eam iterum inferant, &
 omnia in contrarium decreta deleant,
 ii vero, qui obtemperare renuerint,
 juxta Regiæ suæ Celsitudinis pruden-
 tiam puniantur.

II. Ut pariter Rectoris Oratio die
 22. Junii habita, & Parisinæ Universi-
 tatis decretum die decima quarta No-
 vembris conditum ex tabulis eradatur,
 unacum Facultatis conclusione, qua
 huic Rectori grates esse referendas san-
 citum est.

III. Ut insuper decretum contra
 Tolonensis Episcopi mandatum deleatur.

IV. Ut ejusdem Parisinæ Faculta-
 tis deliberatio die 5. Martii 1714. in
 actis integra restituatur, & omnia de-
 creta contra acceptationem Constitutio-
 nis die 2. 5. & 16. Februarii facta
 deleantur.

V. Quantocius Rectores & Syndici
 Universitatum & Facultatum Parisien-
 ses, Rhemenfes, Cadomenses & Nann-
 tentes Officiis suis amoveantur.

(d) S. Chryf. Comm. in cap. I. Epist. ad
 Galat.

VI. Literæ Parochorum Parisinæ, Sæc. XVIII. A. C. 1717.
 aliarumque Diæcesium contra Constitutionem scriptæ a Parliamentis dam-
 nentur, earumque Authores, & solli-
 citatores tanquam seditiosi, & publicæ
 tranquillitatis perturbatores juxta teno-
 rem Regii mandati de Anno 1714. pu-
 niantur.

VII. Viginti illi Doctores, qui sese
 Facultatis ausibus opposuerunt, ac pro-
 pterea a comitiis exclusi sunt, suppresso
 hujus exclusionis decreto restituantur,
 simulque species facti sub nomine Syn-
 dicit & Facultatis edita unacum decla-
 ratione die 12. Januarii 1717. facta,
 tanquam seditiosa & Cardinali injuria
 supprimatur. Has literas Rohanius &
 Bissyus Cardinales, quinque Archiepi-
 scopi, & viginti duo Episcopi signarunt
 & Bituricensis & Burdegalensis Archi-
 episcopi die decima tertia Martii Sere-
 nissimo Regenti eas unacum sequenti
 libello supplici tradiderunt.

In secundo autem libello iidem Præ-
 sules querebantur contra famosos atque
 impios libellos, quibus Refractarii re-
 ligionem in sua fidei puritate, ejus
 dogmata, & Ecclesiæ definitiones ag-
 gressi sunt, & sub simulatæ pietatis, &
 fallacis eloquentiæ fuce rebellionem at-
 que errores fidelium cordibus instilla-
 runt. Eapropter Serenissimum Regem

Sæc. XVIII. A. C. 1717. tem per sacratum fidei donum, quo in Baptismate honoratus esset, obsecrabant, ut Ecclesiam Christi sponsam adjuvare, & temerariorum adeo calumniarum licentiam, qua per septuaginta jam annos hæresi viam sternunt, cohibere velit. Hanc in rem ex illis libellis (a), qui majore artificio conscripti, & majore etiam aviditate recepti fuerunt, propositiones magis perniciosas extraxerunt, ut Serenissimus horum Autorum nequitiam agnoscat, atque error aut detegatur, aut propria sua turpitudine devincatur, teste enim S. Irenæo (b): *Adversus eos victoria est, potentia eorum manifestatio . . . jam enim non multis opus erit sermonibus ad evertendam doctrinam eorum, manifestam omnibus factam.* Expositis hisce propositionibus,

(a) Tales erant. *Excidium libertatum Ecclesie Gallicane, Examen Theologicum Institutionis Pastoralis XL. Episcoporum, quem R. P. Honoratus a S. Maria Carmelita Excalceatus solidissime confutavit: septem volumina P. Quesnelli pro examine Bullæ Unigenitus. Testimonium Universitatis Parisiense circa eandem Bullam, Monitum pro conservandis libertatibus &c. Epistola cujusdam Magistratus &c.*

(b) Lib. I. adv. hæres. cap. 35. seu edit. nov. 31.

nibus, quibus hi Auctores Janseniani libri errores a Pontificibus & Clero Gallicano Anno 1700. proscriptos innovaverunt, & veteres Pontificum decisiones ab Universa Ecclesia receptas necnon Episcoporum auctoritatem contempserunt, omniumque errorum damnationem objecto Concilio Generali eludendi viam monstrarunt, & Pontificias Constitutiones indignissime prosciderunt, tandem Serenissimo exposuerunt necessitatem supprimendi ejusmodi libellos, qui jam aliunde, si sine Auctoris nomine, sine privilegio prodeunt, ex Regni legibus prohibentur, atque eorum Authores, Typographi &c. tanquam tranquillitatis publicæ perturbatores puniri jubentur: Ad hoc Episcopi Regentem Constantini, Theodosii & Valentini, Marciani, & Justiniani Imperatorum exemplo excitarunt, qui Arianorum, Nestorianorum, Eutychnorum, Apollinaristarum & Severianorum libros flammis comburi, eorumque Auctores capitali supplicio mulctari jusserunt: Eandem vigilantiam ac severitatem, aiebant Episcopi, a Regente deposcit Ecclesia, quæ per Episcoporum ora Dei causam, & populorum gemitus ante Principum thronum offert: id deposcit imminens periculum fidei, & Regni, quas enim turbas non

Sæc. XVIII.
A. C. 1717.

Sæc. XVIII ipsum etiam Regnum timeat a temeritate eorum, quos nec Divina nec Ecclesiastica auctoritas continere valet. A. C. 1717. *qualiter nobis, inquiebat Maximus Galliarum Rex, fideles existere possunt, qui Deo infideles & suis Sacerdotibus inobedientes apparuerunt? aut qualiter nobis obdientes, nostrisque Ministris ac Legatis obtemperantes erunt, qui illis in Dei causis & Ecclesiarum utilitatibus non obtemperant (a)?*

Quamprimam hi duo libelli supplices unacum Epistola ad ipsum quoque Regentem directa & a cunctis Episcopis subscripta in Præfulum confessu prælecti fuerant, mox Uxelius Marcio Serenissimi Regentis nomine Episcoporum Zelum, & sollicitudinem pro recedenda Ecclesiæ pace deprædicans, significabat, quod Regni Regens Deputatos nominari exoptet, qui juncta cum illo opera & consilio præsentibus turbas componere satagerent, ac propterea plures adhuc alii Præfules Parisiis remanerent, ut & hi ad restaurandam tranquillitatem concurrerent, quibus Regens, se omnem opem & auxilium præstiturum, cunctisque Provinciarum & Parliamentorum Præsidibus injuncturum pollicetur.

(a) Lib. VII. Capitular. Num CCVI. Edit. Paris. 1603.

pollicebatur, ut quicquid pacis nego- Sæc. XVIII.
 tium turbare posset, sedulo præpe- A. C. 1717.
 dirent.

§. XI.

*Singulare eorundem Episcoporum
 Studium pro reddenda Ec-
 clesiæ pace.*

Tantum erat in his Præsulibus restau- Lafiteau
 randæ pacis studium, ut non modo Hist. Const.
 impedimenta submovere, sed etiam, l. 4. p. 21.
 si forte refractarii dissensionis compo- Dorjann.
 nendæ occasionem offerrent, in futurum Journal.
 prospicerent. Ea de caussa unanimi fol. 327.
 suffragio decernebant, seligendos esse Recueil des
 octo Præsules, qui ad uniendos reni divers. pieces
 tentes Episcopos se totos dicarent, si- pag. 137.
 que infelix successus spem laboremque
 falleret, hi convocandæ Synodi Na-
 tionalis consilium urgerent, & inter-
 jectæ appellationis progressum sistere
 adlaborarent. Nominabantur ergo præ-
 ter Cardinales Rohanium & Bissyum
 Leo de Gesures Bituricensis, Arman-
 dus de Bezons Burdegalensis, & Ca-
 rolus Ventimilius Aquensis Archiepi-
 scopi, ex Episcopis vero Dominicus Tur-
 got Sagiensis, Gourgues Vafatensis, &
 Martinus de Ratabon Vivariensis. In-
 choata consultatione agebatur de appel-
 lationis vitio: Præprimis duo duntaxat

Kk 4

Epi-